

Vattentjänstplan

Götene kommun

Samrådsversion

Namn	Roll
Katarina Carlsten	VA-chef
Tomas Ekelund	Miljöstrateg
Mats Bäck	Gatuchef
Sweco: Martin Johansson Martin Nevander	Processledare och rapportförfattare

Sweco Sverige AB
Uppdrag

Uppdragsnummer
Kund
Upprättad av
Datum
Dokumentreferens

556767-9849
Vattentjänstplan Götene kommun
(Samråd)
30059893
Götene Vatten & Värme
Martin Johansson
2023-12-01
vattentjänstplan_rapport_götene - version till samråd december 2023

Innehållsförteckning

1.	Inledning	8
1.1	Bakgrund och syfte	8
1.2	Innehåll.....	8
1.2.1	Långsiktig planering av kommunens VA-utbyggnad	9
1.2.2	Skyfall	9
1.2.3	Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning.....	9
1.3	Arbetsätt	9
1.3.1	Uppdatering och revidering.....	10
1.4	Befintlig strategisk VA-planering	10
2.	VA-utbyggnad.....	11
2.1	Identifiering av VA-planområden.....	11
2.2	Bedömning av möjlighet och behov	12
2.3	Klassificering av VA-planområden	13
2.3.1	Enskilt VA-område	14
2.3.2	VA-bevakningsområde	15
2.3.3	VA-utredningsområde.....	15
2.3.4	VA-utbyggnadsområde	15
2.3.5	Utbyggnadsbehov för dagvatten.....	16
2.4	Identifierade VA-planområden	16
2.5	Områden med enskilt VA	19
2.6	VA-bevakningsområden.....	20
2.7	VA-utredningsområden	23
3.	Skyfall.....	24
3.1	Generellt.....	24
3.2	Skyfallskartering.....	24
3.3	Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger.....	28
3.4	Ansvar för skyfall.....	30
4.	Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning	31
4.1	Status befintligt verksamhetsområde	31
4.2	Framtida behov	31
5.	Bedömning av betydande miljöpåverkan	33
6.	Fortsatt arbete	34
6.1	Åtgärder.....	34
6.1.1	VA-planområden.....	34
6.1.2	Skyfall	34
6.2	Uppdatering av vattentjänstplan	35
	Referenser.....	36

Bilagor.....	37
Bilaga 1: Viktiga vattenförekomster i kommunen	37
Bilaga 2: Anläggningar som kan drabbas vid skyfall eller stigande nivåer i Vänern och åtgärdsförslag	50
Bilaga 3: Strategisk miljöbedömning	53

Ordlista

Allmän VA-anläggning är en anläggning för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna (för produktion, distribution och omhändertagande) inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”den allmänna VA-anläggningen”. En allmän VA-anläggning kan även benämnas kommunal VA-anläggning.

Allmän VA-försörjning avser VA-försörjning inom allmänt verksamhetsområde för VA. Allmän VA-försörjning kan även benämnas kommunal VA-försörjning.

Avloppsvatten är samlingsnamn för dagvatten från detaljplanerat område och spillvatten.

Avtalsanslutning innebär att ett eller flera hushåll är anslutna till allmänt vatten och/eller avlopp och har ett avtal som styr nyttjandet av tillhandahållna VA-tjänster. Hushåll med avtalsanslutning ligger inte inom verksamhetsområde för allmänt VA.

Dagvatten är ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Enskild VA-anläggning är en anläggning eller annan anordning för vatten eller avlopp som kommunen inte äger. Enskilda anläggningar kan finnas för ett hushåll, för flera hushåll tillsammans eller för samfälligheter och föreningar.

Enskild VA-försörjning avser VA-försörjning utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Gemensamhetsanläggning är en enskild VA-anläggning som inrättats för två eller flera hushåll/fastigheter gemensamt.

Huvudman är den som äger en VA-anläggning.

Kommunalt VA-område används i vattentjänstplanen som begrepp på ett område i som ligger inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning och där Götene Vatten & Värme är huvudman för vatten- och avloppsförsörjning.

LAV Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

LIS-område är ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

MÖD Mark- och miljööverdomstolen handlägger mål och ärenden inom områdena miljö, fastighet, plan och bygg samt vatten och avlopp.

Miljö kvalitetsnormer, MKN, är regler om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna beslutas för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Recipient är en sjö eller ett vattendrag som får motta dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Spillvatten är vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, biltvättar och dylikt).

Statusklassning av vattenförekomster innebär att tillståndet i vattenförekomsten bedömts utifrån kriterier och gränsvärden som fastlagts i vattendirektivet. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status (vattentillgång) och för ytvattenförekomster bedöms kemisk och ekologisk status. Målet är att vattenförekomsterna ska uppnå "god status" i samtliga avseenden.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

Vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen för vatten, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten. Grundvattenförekomster är grundvattenmagasin där det idag tas ut vatten till fler än 50 personer eller där det bedöms vara möjligt att ta ut mer än 10 m³/d. Ytvattenförekomster är sjöar med en yta större än 0,5 km² eller vattendrag som har ett tillrinningsområde större än 10 km². Vattenförekomster presenteras i den nationella databasen VISS, Vatteninformationssystem Sverige (<https://viss.lansstyrelsen.se/>). I databasen finns uppgifter om bland annat statusklassificeringar, miljö kvalitetsnormer, riskbedömningar och bedömningar av vattenmiljöproblem.

Verksamhetsområde (VO) är ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning. Inom verksamhetsområdet gäller kommunal VA-taxa.

VA-planområden används i vattentjänstplanen som gemensamt begrepp för de områden med sammanhållen bebyggelse som identifierats i arbetet med vattentjänstplanen. VA-planområden delas in i fyra olika typer av områden enligt nedan:

- *Enskilt VA* är ett område som har enskild VA-försörjning med godtagbart omhändertagande av avloppsvatten och godkänt dricksvatten. Området kan lösas genom enskilda VA-anläggningar även i framtiden, utifrån den kunskap kommunen har om området idag.
- *VA-bevakningsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som, utifrån den kunskap kommunen har om området idag, sannolikt inte har behov av en förändrad VA-struktur. Bevakning av

området behövs för att följa om behovet av en förändrad VA-struktur förändras över tid.

- *VA-utredningsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som, utifrån den kunskap kommunen har om området idag, kan ha behov av en förändrad VA-struktur. Utredning behöver utföras för att visa vilka behov som finns samt vilka möjligheter som finns för att förbättra VA-situationen i området.
- *VA-utbyggnadsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som har behov av en förändrad VA-struktur. När VA-utbyggnaden är utförd och beslut fattat om verksamhetsområde för allmän VA-försörjning blir området Kommunalt VA-område.

Vattentjänst är en sammanfattande benämning på olika tjänster för vattenförsörjning och avlopp. När sådana tjänster tillhandahålls genom en allmän VA-anläggning är de allmänna vattentjänster. Bara kommunala anläggningar kan enligt vattentjänstlagen vara allmänna VA-anläggningar.

ÖP-Översiktsplan, det övergripande innehållet för en översiktsplan är att kommunen ska redovisa hur mark- och vattenområden bör användas i framtiden och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Innehållet för översiktsplanen är sedan inriktat på vissa områden som har särskild betydelse för den fysiska planeringen.

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Vattentjänstplaner är en följd av den lagändring i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023. Lagändringen innebär bland annat att alla kommuner i Sverige i slutet på 2023 ska ha en vattentjänstplan framtagen.

Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god planering av Götene kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen. Innehållet redovisas i kapitel 1.2 nedan. Arbetet resulterar sammanfattningsvis i att:

- identifierade VA-planområden kategoriseras som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde
- risker för den allmänna VA-anläggningen som följd av skyfall identifieras och åtgärder föreslås
- tydliggöra långsiktig planering för behov och åtgärder för att förbättra den allmänna VA-anläggningen.

Vattentjänstplanen blir ett tillägg till kommunens VA-plan. Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen ska förse kommuninvånarna med VA-tjänster under ett längre tidsperspektiv.

Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrdokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya bebyggelseområden samt befintliga områden. Planen kommer även att vara ett stöd i arbetet med översiktsplan, detaljplan samt bygglovshandläggning för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

1.2 Innehåll

Vattentjänstplanen ska enligt lagtexten innehålla

"kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall".

1.2.1 Långsiktig planering av kommunens VA-utbyggnad

Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden (VA-utbyggnadsplan).

Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av en allmän vattentjänst ska i och med lagförändringen särskild hänsyn tas till lokala förutsättningar att tillgodose vatten- och avloppsförsörjningen genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Bedömningen i kapitel 2 tar därför hänsyn till både möjligheterna att ansluta området till allmänt VA med överföringsledning men även förutsättningarna för att lösa VA-försörjningen med enskilda anläggningar.

Detta bedöms innebära en potentiellt ökad utredningsbörda för kommunen då flera områden med enskilda lösningar behöver utredas i syfte att bestämma om de enskilda anläggningarna uppfyller lagkraven.

1.2.2 Skyfall

Vattentjänstplanen ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall (Svenskt vatten, 2023). Befintlig skyfallskartering, som upprättats parallellt med vattentjänstplanen, har använts som underlag för att studera påverkan på allmänna VA-anläggningar i Götene kommun till följd av skyfall (se kapitel 3).

1.2.3 Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

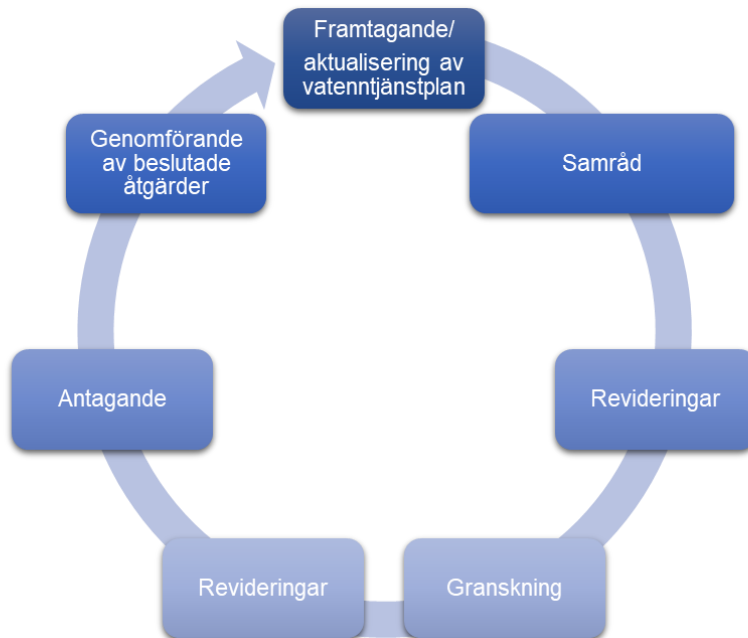
Den långsiktiga planeringen ska omfatta en kortfattad beskrivning av större förändringar, till exempel en ny vattentäkt, nya verk eller planerad sammanslagning av flera försörjningsområden. Löpande planering för exempelvis förnyelse och beredskap bör omnämnas men behöver inte redovisas i detalj (se kapitel 4).

1.3 Arbetssätt

Figur 1 nedan illustrerar de processteg som ingår i arbetet att ta fram/aktualisera en vattentjänstplan. En vattentjänstplan ska enligt LAV antas av kommunfullmäktige som också, minst vart fjärde år, ska pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023). En viktig framgångsfaktor är att skapa en rullande process där identifierade åtgärder planeras och genomförs kontinuerligt.

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Huruvida en vattentjänstplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan avgörs genom en undersökning i enlighet med kraven i miljöbalken kapitel 6 samt miljöbedömningsförordningen. Undersökningen gällande betydande miljöpåverkan för denna vattentjänstplan redovisas i kapitel 5.

Vattentjänstplanerna ska samrådask och granskas. Kommunen ska enligt 6 c § LAV på lämpligt sätt och i skäligh omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen samt ställa ut ett förslag till vattentjänstplan för granskning under minst 4 veckor. Hur hänsyn tas till inkomna synpunkter ska också redovisas.

Figur 1. Schematisk illustration över processen att ta fram en vattentjänstplan.

1.3.1 Uppdatering och revidering

Planen är inte bindande, men ska beslutas av kommunfullmäktige som också ansvarar för att minst vart fjärde år pröva dess aktualitet.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023).

1.4 Befintlig strategisk VA-planering

2014 fastställde kommunfullmäktige en VA-plan för Götene kommun.

I *VA-planen* presenteras kommunens viljeriktning och strategiska vägval. Under arbetet identifierades åtgärder som krävs för att uppnå strategierna. Planen utgör ett underlag för fortsatt verksamhetsplanering och budgetarbete.

2. VA-utbyggnad

Det är 6 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som reglerar kommunens skyldighet att förse ett område med allmänna vattentjänster. Lagtexten från § 6 LAV lyder som följer:

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

- 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
- 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt 6 § LAV, har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (dricks- och/eller avloppsvatten) för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger. Vid bedömningen av behovet ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Eftersom kommunens samhällsbyggnadsprocess går hand i hand med planering av VA-försörjning är det viktigt att skapa förutsättningar för ett ökat handlingsutrymme genom att i god tid identifiera potentiella § 6-områden och skapa en långsiktig plan för VA-utbyggnaden. Utan en plan för detta riskerar kommunen att ställas inför förelägganden från Länsstyrelsen enligt 51 § LAV om att inrätta allmänna vattentjänster i områden där avsikten inte varit att bygga ut allmänt VA eller där planen har varit att göra det vid ett senare tillfälle. Då minskar kommunens kontroll över VA-taxans utveckling. En god VA-planering är därför kommunens möjlighet att påverka i vilken ordning olika områden ska anslutas till den allmänna VA-försörjningen.

I denna del av vattentjänstplanen som handlar om VA-utbyggnad presenteras en bedömning av områden som i dag ligger utanför verksamhetsområdet för allmän VA-försörjning i Götene och som har eller kan komma att få ett behov av att lösa försörjningen av dricksvatten eller spillvatten i ett större sammanhang.

2.1 Identifiering av VA-planområden

Fastigheter inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning tillhör allmänt VA-område. Fastigheter i mycket gles bebyggelse, utanför allmänt verksamhetsområde, tillhör enskilt VA-område. Mellan dessa två ytterligheter finns områden med tät bebyggelse där det är enskild VA-försörjning idag.

I denna del av vattentjänstplanen identifieras områden som skulle kunna utgöra så kallade "större sammanhang". Dessa områden benämns vidare som VA-planområden. I VA-planområden kan det finnas grund för att tillämpa 6 § LAV.

Det finns otydligheter i lagen kring vad som krävs för att bebyggelse ska utgöra ett så kallat större sammanhang. I förarbetena till lagen nämns 20–30 hushåll medan rättspraxis visar att så få som 8 hushåll kan utgöra ett större sammanhang. Hur många fastigheter som behöver vara berörda är framför allt beroende av hur starkt hälsoskyddsbehovet gör sig gällande eller kan förväntas komma att göra det. Enligt praxis behövs det åtminstone en samlad bebyggelse av 20–30 fastigheter som underlag för en allmän VA-anläggning. En utbyggnad av en befintlig eller planerad anläggning kan dock ske för betydligt färre fastigheter. Om bebyggelsen på en fastighet är av större omfattning så kan det minska det antal fastigheter som krävs. I praxis har till och med enstaka fastigheter i närheten av ett befintligt verksamhetsområde ansetts planmässigt och i övrigt ha ett så nära samband med bebyggelsen inom verksamhetsområdet att fastigheternas VA-frågor skulle lösas i det större sammanhanget med denna bebyggelse (prop 2005/6:78 s 42 samt Mark- och miljööverdomstolens (MÖD) avgörande i mål M10214-16)

Gällande avstånd mellan husen anger rättspraxis i ett fall att 300 meter var för långt för att utgöra del av större sammanhang medan ett annat fall visade att 150–200 m var applicerbart.

VA-planområden i Götene utgörs av områden som pekats ut i genomförd GIS-analys och består av bebyggelsegrupper som uppfyller följande kriterier; 15 hus eller fler med ett avstånd om 75 meter eller mindre mellan husen.

Försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten sker med enskilda anläggningar. De enskilda anläggningarna kan vara brunnar och avloppsanläggningar för enstaka hushåll eller grupper av hushåll. Om en grupp fastigheter har gått samman och bildat en förening eller gemensamhetsanläggning för samtliga eller vissa fastigheter i området kommer den gemensamma anläggningens kapacitet och status bedömas.

I Figur 2 beskrivs den arbetsgång som använts vid bedömning av de identifierade VA-planområden

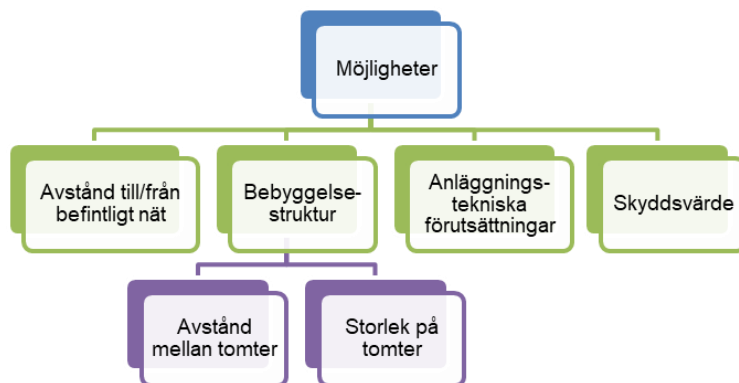
Figur 2. Arbetsgång för bedömning av VA-planområden.

2.2 Bedömning av möjlighet och behov

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans bildar områdets "behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering". Detta görs för att tydligt kunna redovisa vilka områden som är mest angelägna att arbeta vidare med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning

eller andra förbättrande åtgärder. Klassningen av VA-planområdena görs utifrån arbetsgruppens bedömning

Kriterier avseende möjligheten indikerar hur kostsamt det är att ansluta ett område till allmän VA-försörjning genom överföringsledningar till den befintliga allmänna VA-anläggningen, se Figur 3

Figur 3 Kriterier vid bedömning av möjligheter till förändrad vattenförsörjning och avloppshantering

Med utgångspunkt i VA-planområdenas behov, möjlighet och ytterligare påverkansfaktorer kategoriseras de som ett av alternativen i Figur 4. Eftersom bedömningen görs utifrån tillgängliga underlag behöver dessa uppdateras när ytterligare underlag framkommer eller då förutsättningarna förändras.

I bilaga 1 finns en redogörelse för de större vattenförekomsterna i kommunen och dess status. Påverkan från VA-planområdena på dessa tas med i bedömningen.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan, som ovan nämnt, ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen. Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA anslutning god och var är möjligheterna mer utmanande.

2.3 Klassificering av VA-planområden

Genom att följa ovan stående arbets sätt har identifierade VA-planområden bedömts och klassificerats (se Figur 4 och kap 2.3.12.3.4 nedan).

Inom bedömningen för hälsoskydd ligger fokus på dricksvattenförsörjningen där både vattenkvalitén och möjligheten till tillräcklig mängd beaktas. Enskilda avlopp i närheten av enskilda dricksvattenbrunnar ökar risken för oönskad påverkan på dricksvattenkvaliteten. Risken bedöms även öka om många enskilda avlopp ligger i närheten av varandra.

Inom bedömningen för miljöskydd bedöms parametrar som handlar om skyddet av sjöar, vattendrag och grundvatten. Bristfälliga enskilda avlopp kan leda till utsläpp av näringsämnen som i sin tur kan leda till övergödningssproblem.

Prioriteringsgrunder

- Antal fastigheter och bebyggelsestäthet samt förväntad samhällsutveckling.
- Förutsättningar för enskilda lösningar.
- Genomförbarhet (tekniskt och ekonomiskt).
- Om miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas eller redan överskrids och naturvärdena är höga och/eller det finns risk för spridning av smitta till dricks- och badvatten.

Störst behov av utbyggnad av kommunalt VA har områden:

- som riskerar att påverka våra vattendrag med utsläpp av avloppsvatten.
- med tät bebyggelse och många bostadsfastigheter.
- där det finns ett bebyggelsetryck.
- med dåliga naturliga förutsättningar för enskilda avlopp.
- där det finns problem, eller risk för problem, med dricksvattenkvaliteten i enskilda brunnar.

Figur 4 Beskrivning av de olika kategorierna för VA-planområden.

2.3.1 Enskilt VA-område

Ett enskilt VA-område är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas genom enskilda VA-anläggningar idag så väl som i framtiden. I områden med enskilt VA är det

varje fastighetsägares ansvar att försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten och dagvatten fungerar tillfredsställande.

2.3.2 VA-bevakningsområde

Ett VA-bevakningsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande idag. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppsituationen kommer att fungera tillfredsställande.

I denna kategori ingår även områden med VA-föreningar. I dessa områden har flertalet av fastigheterna en anslutning till VA-förening men vissa fastigheter har fortsatt enskild VA-försörjning. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppsituationen kommer att fungera tillfredsställande.

Kommunen bör därför bevaka till exempel antalet tillkommande bygglov eller förändring i nyttjande av bebyggelsen. När ett bevakningsområde förändras kan det klassas om till VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde.

2.3.3 VA-utredningsområde

I områden som klassas som VA-utredningsområde finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras. Det kan bero på stora osäkerheter kopplat till behovet av förändrad VA-försörjning. Det kan även bero på att möjligheten till anslutning med överföringsledning är mycket låg vilket gör att alternativa lösningar behöver utredas vidare.

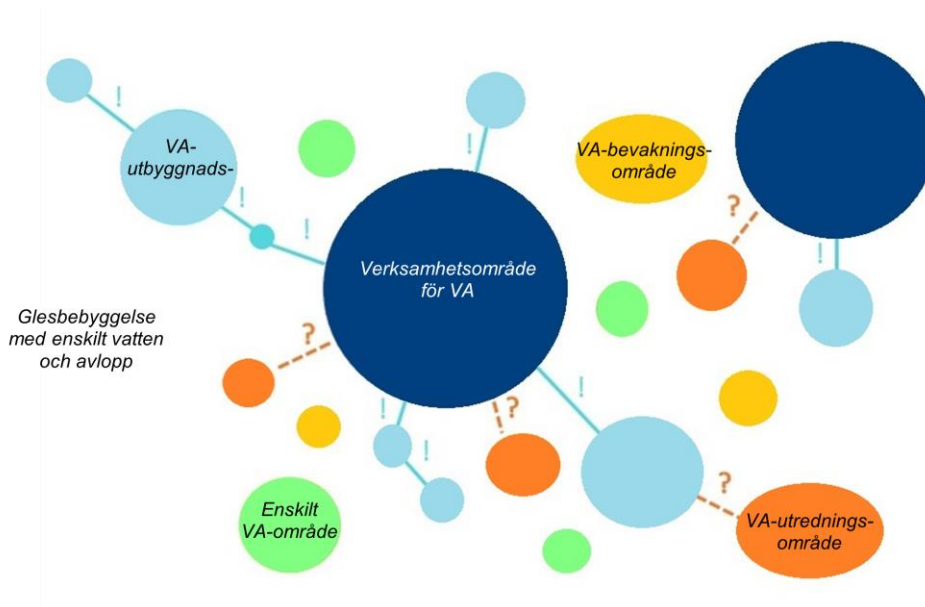
VA-utredningsområde är ett temporärt tillstånd. När utredningen är utförd klassificeras området till VA-utbyggnadsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Att en utredning görs innebär inte per automatik att en allmän VA-utbyggnad blir aktuellt.

2.3.4 VA-utbyggnadsområde

Ett VA-utbyggnadsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och spillvattentjänster.

För VA-utbyggnadsområdet bör även behovet av allmänt dagvatten utredas. Behovsutredningen ska grundas i 6 § LAV och identifiera huruvida det föreligger ett behov av allmän dagvatten-hantering ur miljö – eller hälsoperspektiv.

Dessa fyra kategorier illustreras i Figur 5

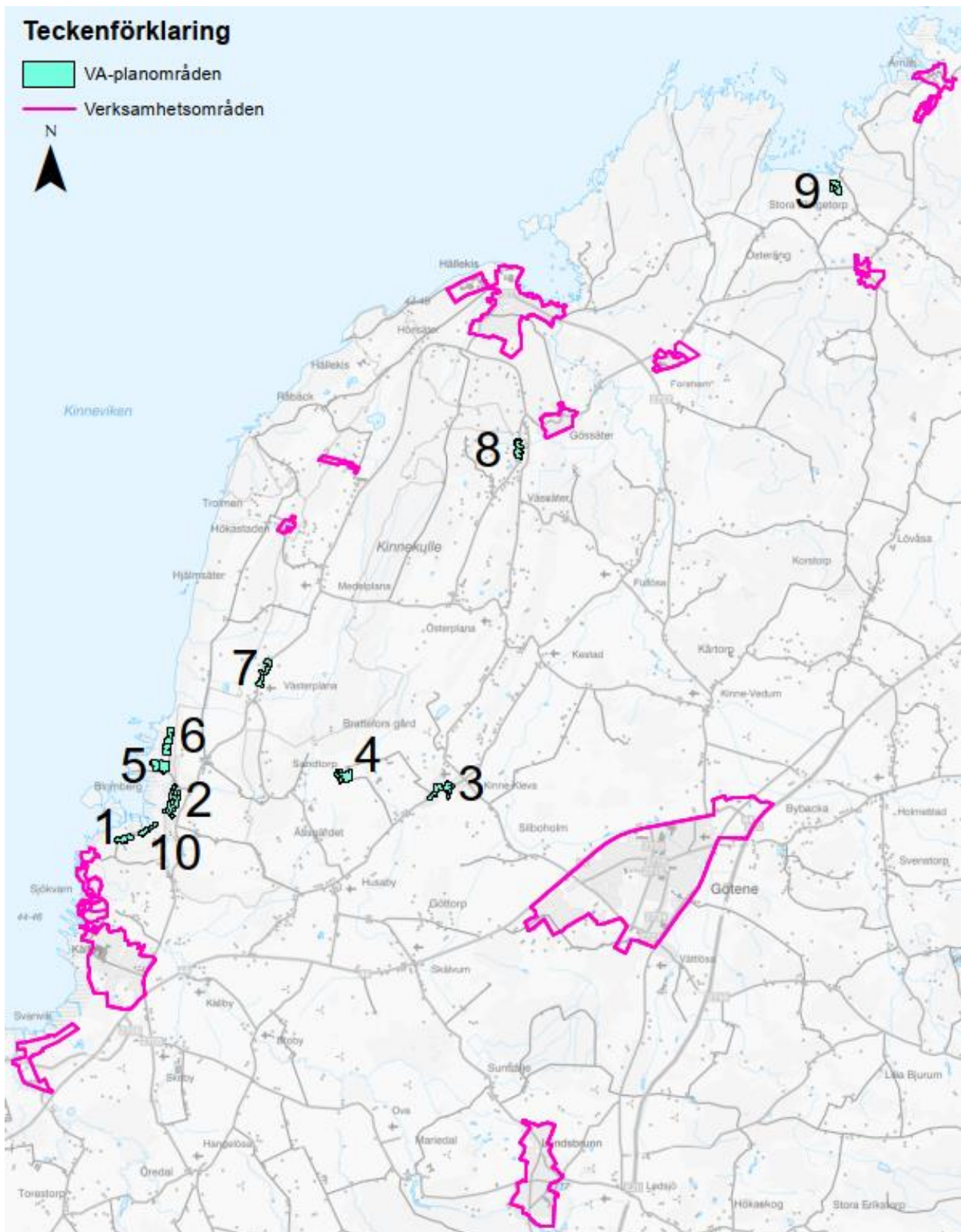
Figur 5 Schematisk figur över de fyra olika områdestyperna och verksamhetsområde för VA.

2.3.5 Utbyggnadsbehov för dagvatten

Verksamhetsområden för dagvatten inrättas om dagvattnet med hänsyn till människors hälsa eller miljön i ett större sammanhang behöver avledas inom en befintlig eller blivande samlad bebyggelse. Behovet bedöms utifrån områdets förutsättningar. Dagvatten kan undantas från verksamhetsområdet om det med fördel kan tas omhand på annat sätt, det vill säga genom lokalt omhändertagande (LOD).

2.4 Identifierade VA-planområden

I figur 6 redovisas vilka VA-planområden som identifierats genom genomförd GIS-analys och som utvärderats enligt arbetsgången genom urval med 15 hus med upp till 75 meter mellan fastigheterna. Notera att VA-planområdets utbredning inte är likställt med eventuellt verksamhetsområdes utbredning. Vilka fastigheter som bör ingå fastställs i efterföljande behovsutredning där man går ner på fastighetsnivå.

Figur 6 Potentiella VA-områden framtagna från GIS-analys utifrån kriterierna 15 hushåll med ett avstånd av 75 meter mellan varje bostad. Områdena visas närmare i avsnitt 2.5–2.8. Lila område visar befintliga verksamhetsområden.

Genom GIS-analysen har 10 VA-planområden identifierats.

Som bakgrund till identifiering av VA-planområde finns Götene VA-plan från 2014. I den VA-planen anges 37 områden i kommunen som utgörs av samlad bebyggelse. Dessa områden har idag har enskild VA-försörjning, eller en lösning med VA-förening, och inom områdena ansågs det finnas 15 fastigheter eller fler som ligger i nära anslutning till varandra. Definitionen om vad som var sammanhållande bebyggelse var väldigt öppen i denna analys och kan i dagsläget snarare ses som en önskelista gällande kommunalt VA, därav är det färre områden som klassas som VA-planområden i den förnyade analysen. I den tidigare VA-planen står det att bedömningen är gjord på en analys av 15 fastigheter med ett maximalt avstånd på 75 meter, underlaget till detta saknas men det ser ut som att analysen gjorts på andra premisser.

Bland annat de tre områdena Medelplana, Hökastaden och Römossen fanns med i analysen som gjordes till VA-planen 2014. Dessa har Länsstyrelsen beslutat som verksamhetsområden efter VA-planen då det 2014 fanns enighet om detta. När planeringen av VA-anslutningarna har framskridit har dock både fastighetsägare och Götene kommun backat från en tidigare positiv syn på denna anslutning. Båda parter är nu istället eniga om en omprövning av Länsstyrelsens beslut.

Här går att konstatera att dessa områden inte innesluts i den förnyade GIS-analysen men då ärendet ligger för överprövning kommer Medelplana, Hökastaden och Römossens anslutning till kommunalt VA inte att behandlas i denna Vattentjänstplan.

Tabell 1 Identifierade VA-planområden.

Nummer	Namn	Antal bostäder	Bedömning
1	Sjöåsen 1	16	VA-bevakningsområde
2	Rangtorp	30	VA-bevakningsområde
3	Kinne-Kleva	30	VA-bevakningsområde
4	Sandtorp	29	VA-bevakningsområde
5	Blomberg 1	41	VA-bevakningsområde
6	Blomberg 2	34	VA-bevakningsområde
7	Västerplana	18	VA-bevakningsområde
8	Skagen	16	VA-bevakningsområde
9	Björstorp	20	Enskilt VA-område
10	Sjöåsen 2	17	VA-bevakningsområde

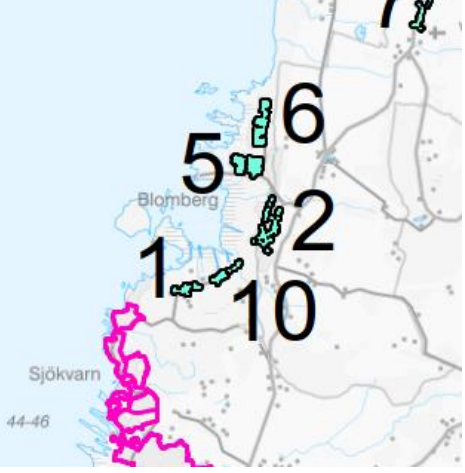
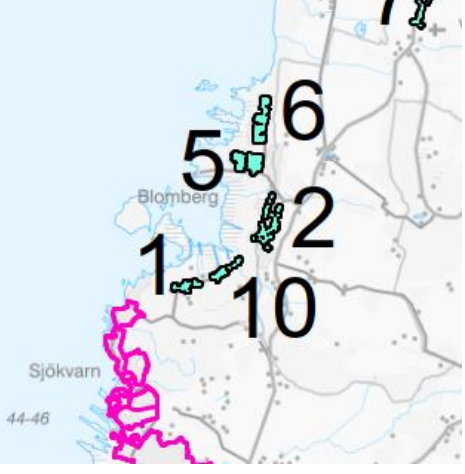
Behovet av och möjligheten till en förändrad VA-försörjning i kommunens VA-planområden sammanfattas i figur 6 och tabell 1. Behovet har analyserats utifrån den viktning mellan behovskriterierna som beskrivs i kap 2.3

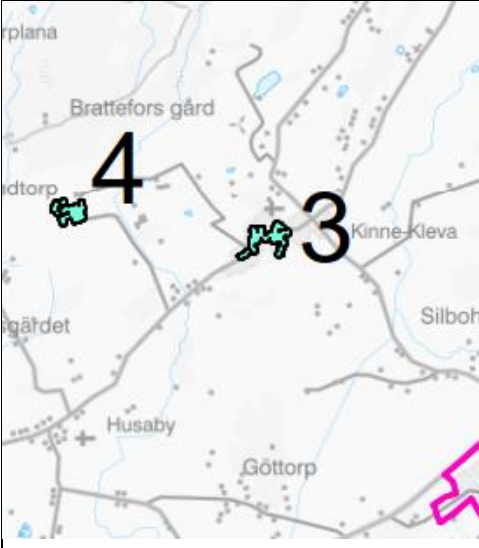
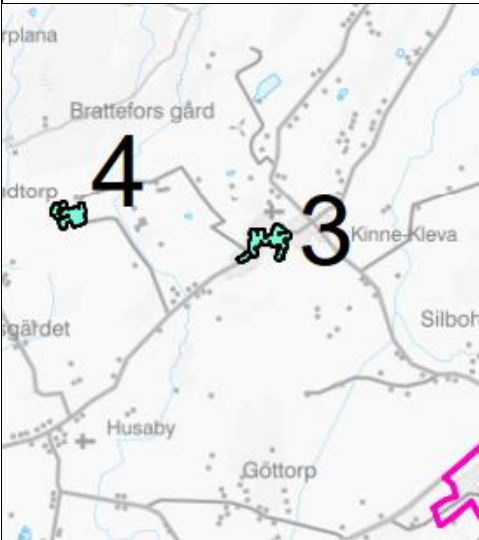
Tabellerna i kapitel 2.5 och 2.6 redovisar resultatet av den klassning som är gjord utifrån VA-situationen i respektive område.

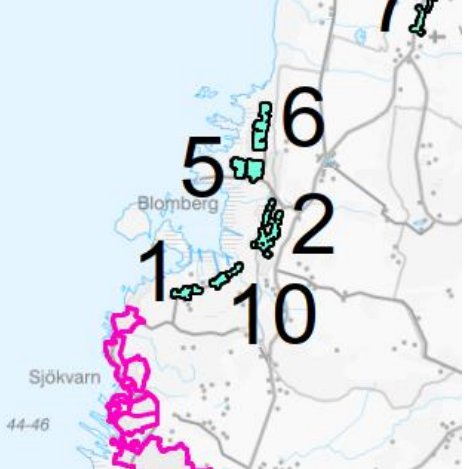
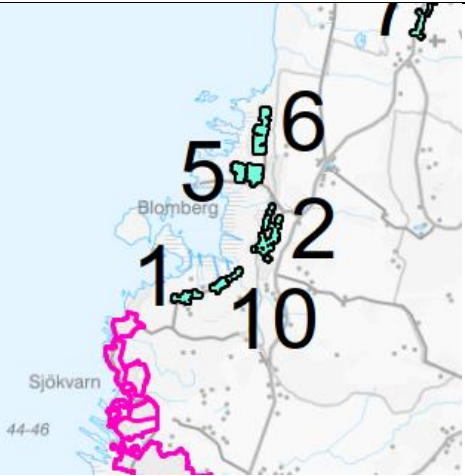
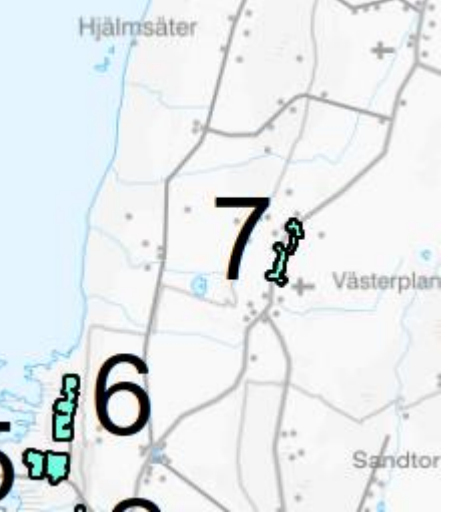
2.5 Områden med enskilt VA

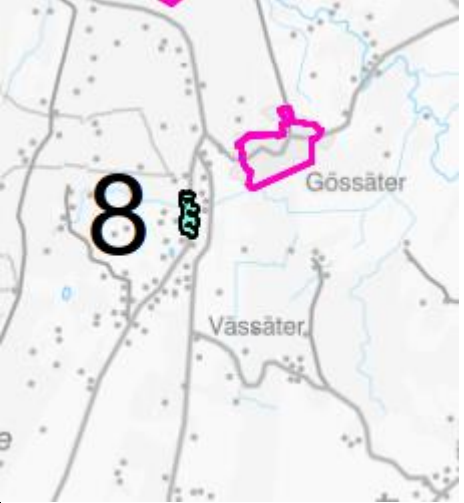

	<p>Området bedöms i GIS-analys som bostadsområde men är framförallt ett sommarstugeområde med enskilda avlopp och dricksvattenbrunnar. Området har ingen förväntad samhällsutveckling och ligger inte i närheten av befintligt verksamhetsområde vilket medför att en utbyggnad för anslutning till kommunalt vatten och avlopp är tekniskt och ekonomiskt svårt.</p>
<p>9 Björstorp</p>	

2.6 VA-bevakningsområden

	<p>VA-förening vatten och spill. Avtal med Götene kommun om att området ska skötas utanför VO men alla har kommunalt vatten och avlopp via föreningen. Tillfredställande situation i nuläget och funktion i föreningen är bra. Om det i området skulle tillkomma flertalet fastigheter som inte går med i VA-föreningen kan status för området, tillsammans med 2, 5, 6 och 10, ändras till utredningsområde.</p>
<p>1 Sjöåsen 1</p>	
	<p>VA-förening vatten och spill. Avtal med Götene kommun om att området ska skötas utanför VO men alla har kommunalt vatten och avlopp via föreningen. Tillfredställande situation i nuläget och funktion i föreningen är bra. Om det i området skulle tillkomma flertalet fastigheter som inte går med i VA-föreningen kan status för området, tillsammans med 1, 5, 6 och 10, ändras till utredningsområde.</p>
<p>2 Rangtorp</p>	

	<p>VA-förening vatten, ej spill. Enskilt avlopp då vattenfrågan är löst med kommunalt vatten och spillvatten därmed inte påverkar vattenkvalitet ur ett hälsoperspektiv. Tillfredställande situation i nuläget men om exempelvis fler fastigheter byggs i området behöver VA situationen ses över.</p>
<p>3 Kinne-Kleva</p>	
	<p>VA-förening vatten, ej spill. Enskilt avlopp då vattenfrågan är löst med kommunalt vatten och spillvatten därmed inte påverkar vattenkvalitet ur ett hälsoperspektiv. Tillfredställande situation i nuläget men om exempelvis fler fastigheter byggs i området kan VA-situationen behöva ses över.</p>
<p>4 Sandtorp</p>	

	<p>VA-förening vatten och spill. Avtal med Götene kommun om att området ska skötas utanför VO men alla har kommunalt vatten och avlopp via föreningen. Tillfredställande situation i nuläget och funktion i föreningen är bra. Om det i området skulle tillkomma flertalet fastigheter som inte går med i VA-föreningen kan status för området, tillsammans med 1, 2, 6 och 10, ändras till utredningsområde.</p>
<p>5 Blomberg 1</p>	
	<p>VA-förening vatten och spill. Avtal med Götene kommun om att området ska skötas utanför VO men alla har kommunalt vatten och avlopp via föreningen. Tillfredställande situation i nuläget och funktion i föreningen är bra. Om det i området skulle tillkomma flertalet fastigheter som inte går med i VA-föreningen kan status för området, tillsammans med 1, 2, 5 och 10, ändras till utredningsområde.</p>
<p>6 Blomberg 2</p>	
	<p>VA-förening med kommunalt vatten och spill. Tillfredställande situation i nuläget men om exempelvis fler fastigheter byggs i området kan VA-situationen behöva ses över.</p>
<p>7 Västerplana</p>	

	<p>VA-förening med kommunalt vatten och spill. Tillfredställande situation i nuläget men om exempelvis fler fastigheter byggs i området kan VA-situationen behöva ses över.</p>	
<p>8 Skagen</p>		<p>VA-förening vatten och spill. Avtal med Götene kommun om att området ska skötas utanför VO men alla har kommunalt vatten och avlopp via föreningen. Tillfredställande situation i nuläget och funktion i föreningen är bra. Om det i området skulle tillkomma flertalet fastigheter som inte går med i VA-föreningen kan status för området, tillsammans med 1, 2, 5 och 6, ändras till utredningsområde.</p>
<p>10 Sjöåsen 2</p>		

2.7 VA-utredningsområden

Utifrån den GIS-analys som har gjorts har inga områden klassats som VA-utredningsområden.

3. Skyfall

Enligt lagtexten ska:

”en vattentjänstplan innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall”.

Bedömningen ska omfatta alla allmänna vattentjänster (dricksvatten, spillvatten och dagvatten) och avgränsas till endast skyfall och omfattar inte andra klimatrelaterade händelser. Lagtexten innehåller inte någon närmare definition av skyfall än ”intensiv kortnederbörd”. Därmed finns en flexibilitet för kommunen själv att bedöma vilket regn som används som utgångspunkt i åtgärdsanalysen.

3.1 Generellt

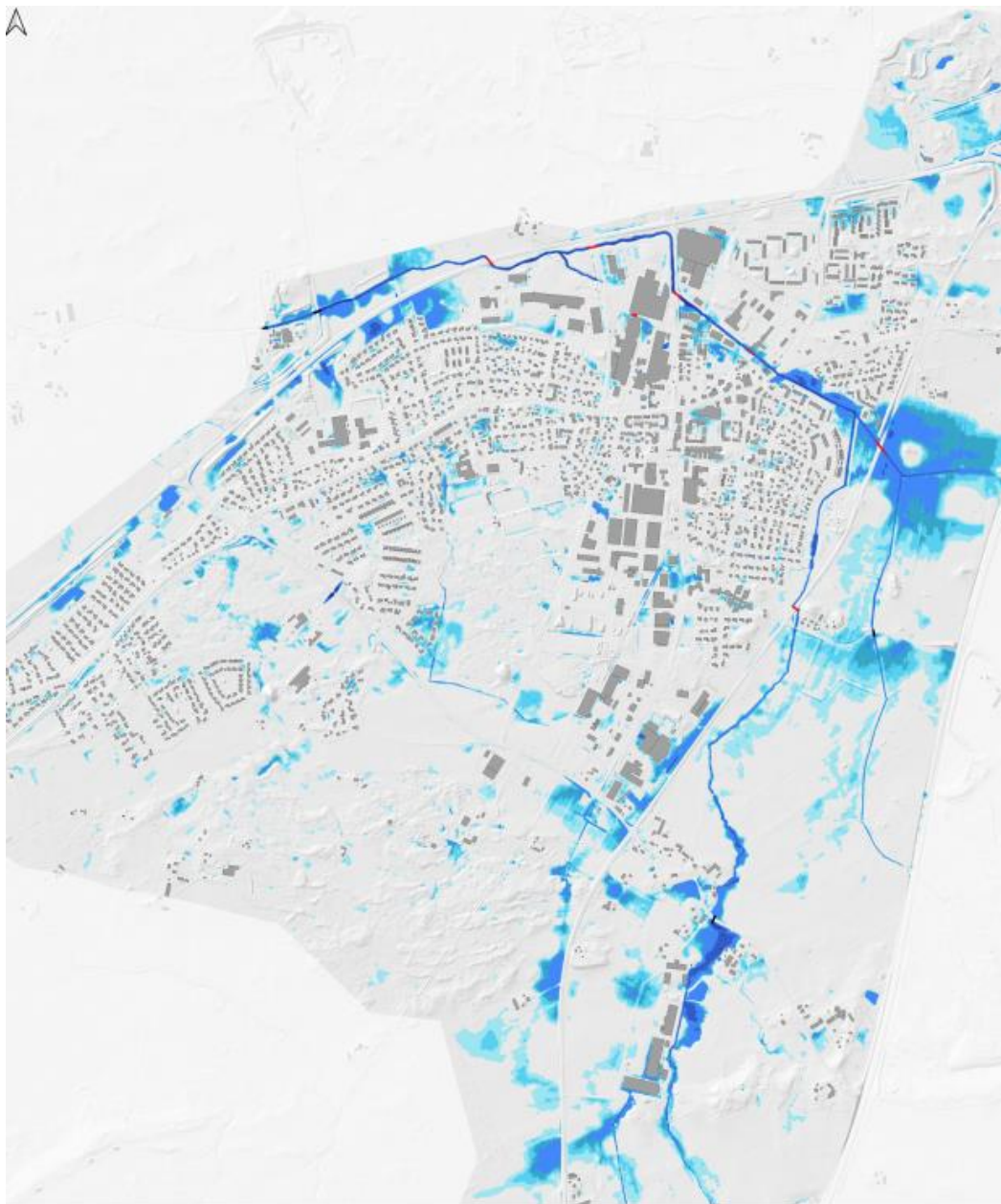
Våra dagvattensystem är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. Det gäller även för markens infiltrationsförmåga som ofta inte räcker till för att ta emot regnmängderna. Följden blir avrinning på markytan som kan leda till översvämning. Höga vattennivåer som följd av skyfall kan leda till oönskade konsekvenser för ett samhälle, en stad eller en ort och medföra att viktiga försörjningsfunktioner skadas.

Beroende på var översvämningen inträffar kan den medföra allvarliga konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet (MSB, 2017). I föreliggande vattentjänstplan ligger fokus på skadorna som vid skyfall kan uppstå på den allmänna VA-anläggningen.

3.2 Skyfallskartering

Parallellt med arbetet med denna vattentjänstplan har Götene kommun upprättat en skyfallsmodellering för kommunens tätorter med omnejd, se figur 7–10, nedan. Som komplement har även områden som riskeras att översvämmas vid stigande nivåer i Vänern tagits med i analysen över VA-anläggningar som kan behöva skyddas, dessa redogörs för i avsnitt 3.3.

Skyfallskarteringen presenteras i en separat rapport med mer utförliga data för kommunen. Den data som redovisas i Vattentjänstplanen är det maximala vattendjupet vid ett 100-års-regn med en klimatfaktor på 1,3.

Resultat för Götene

Skyfallskartering

Resultattyp: Maximalt vattendjup
Regn: 100 år med klimattfaktor 1,3

Karta framtagen av: Johanna Eriksson
Datum: 2023-11-30
Uppdragsnummer: 30061467

Bakgrundskarta: ©ESRI

Teckenförklaring

Maximalt vattendjup (m)

≤ 0,2 m

0,2 - 0,3 m

0,3 - 0,4 m

0,4 - 0,5 m

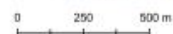
0,5 - 1 m

1 - 2 m

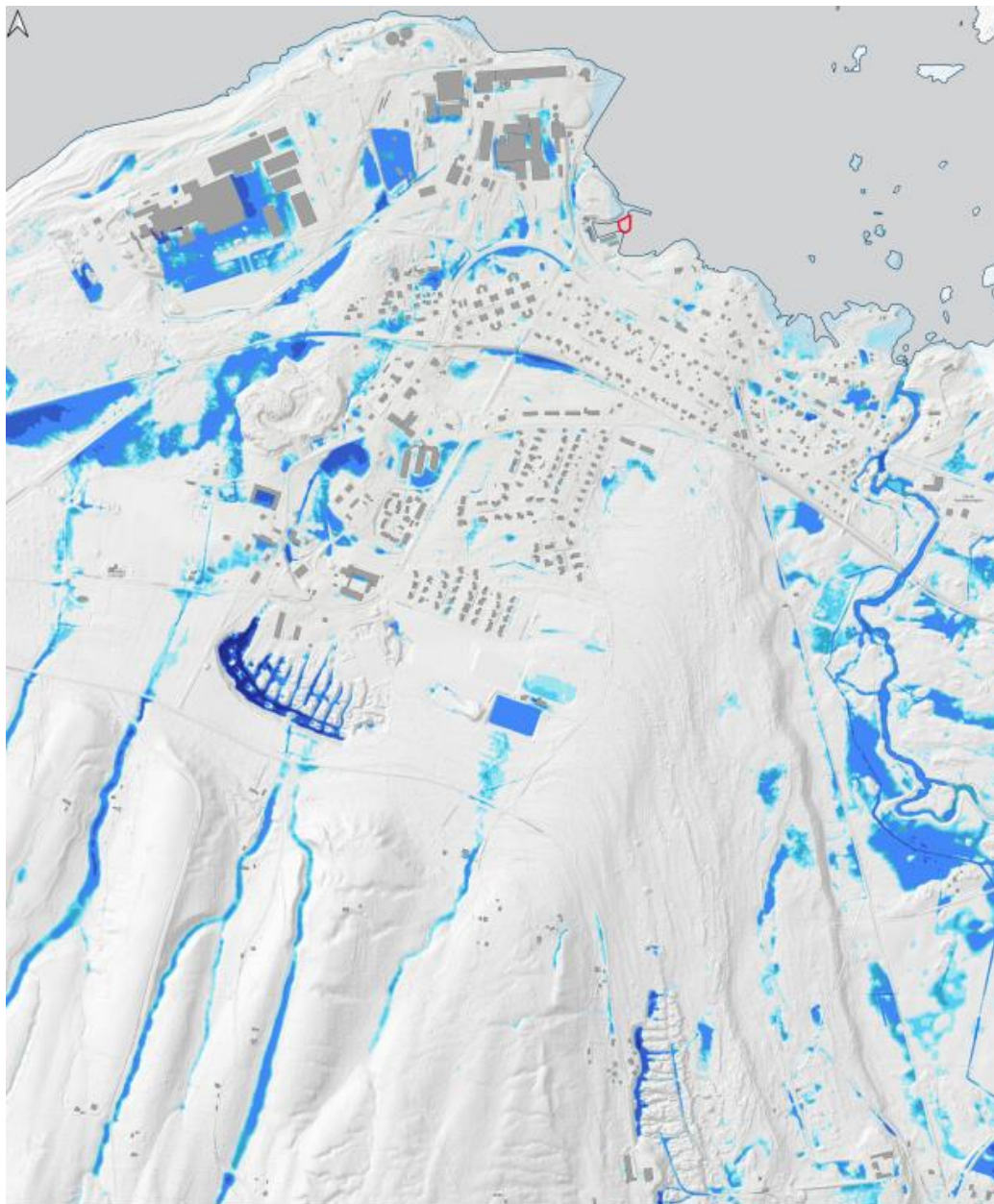
> 2 m

Justerad höjdmödel

Inlagda trummor

Figur 7 Skyfallskartering av Götene. Källa: Sweco, 2023, Skyfallskartering Götene kommun.

Resultat för Hällekis

Skyfallskartering

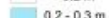

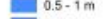

Resultattyp: Maximalt vattendjup
Regn: 100 år med klimattfaktor 1,3

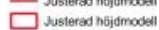
Karta framtagen av: Johanna Eriksson
Datum: 2023-11-13
Uppdragsnummer: 30061467

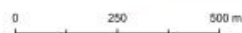
Bakgrundskarta: ©ESRI

Teckenförklaring

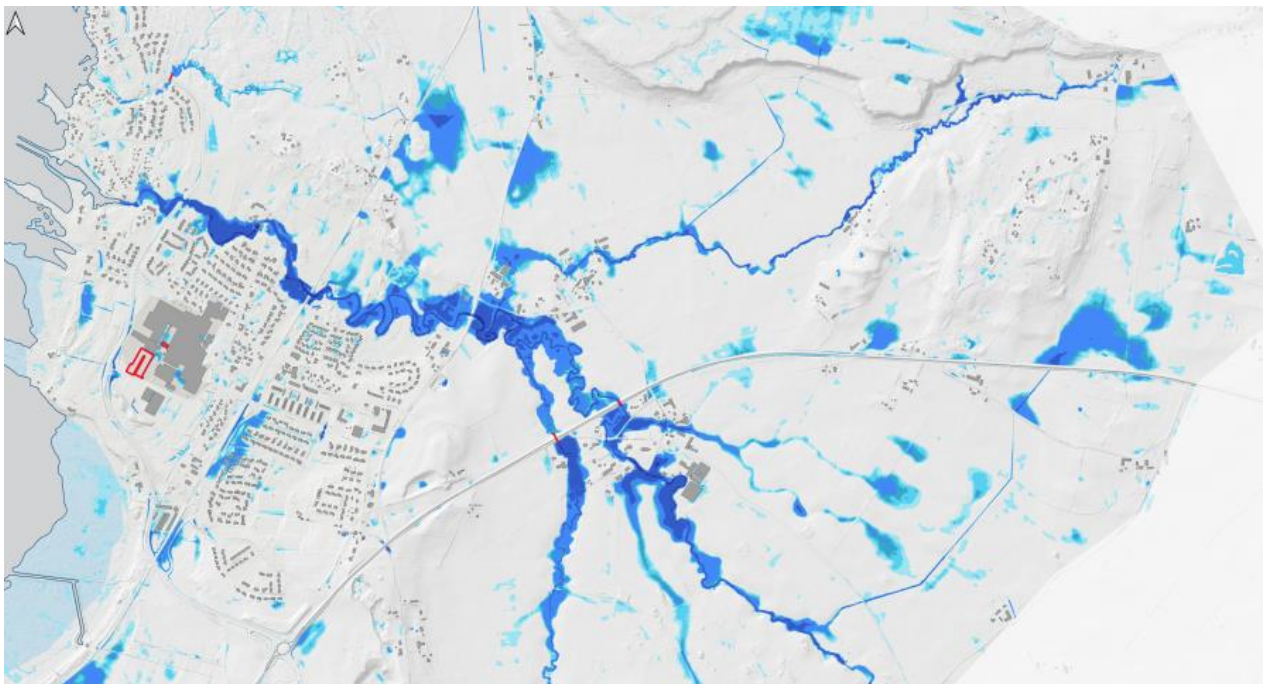
Maximalt vattendjup

- <= 0.2 m
- 0.2 - 0.3 m
- 0.3 - 0.4 m
- 0.4 - 0.5 m
- 0.5 - 1 m
- 1 - 2 m
- >2 m

- Justerad höjdmödel
- Justerad höjdmödel

Figur 8 Skyfallskartering av Hällekis. Källa: Sweco, 2023, *Skyfallskartering Götene kommun*.

Resultat för Källby

Skyfallskartering

Resultattyp: Maximalt vattendjup
Regn: 100 år med klimattfaktor 1,3

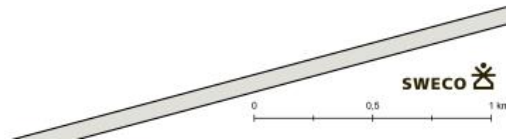
Karta framtagen av: Johanna Eriksson
Datum: 2023-11-13
Uppdragsnummer: 30061467

Bakgrundskarta: ©ESRI

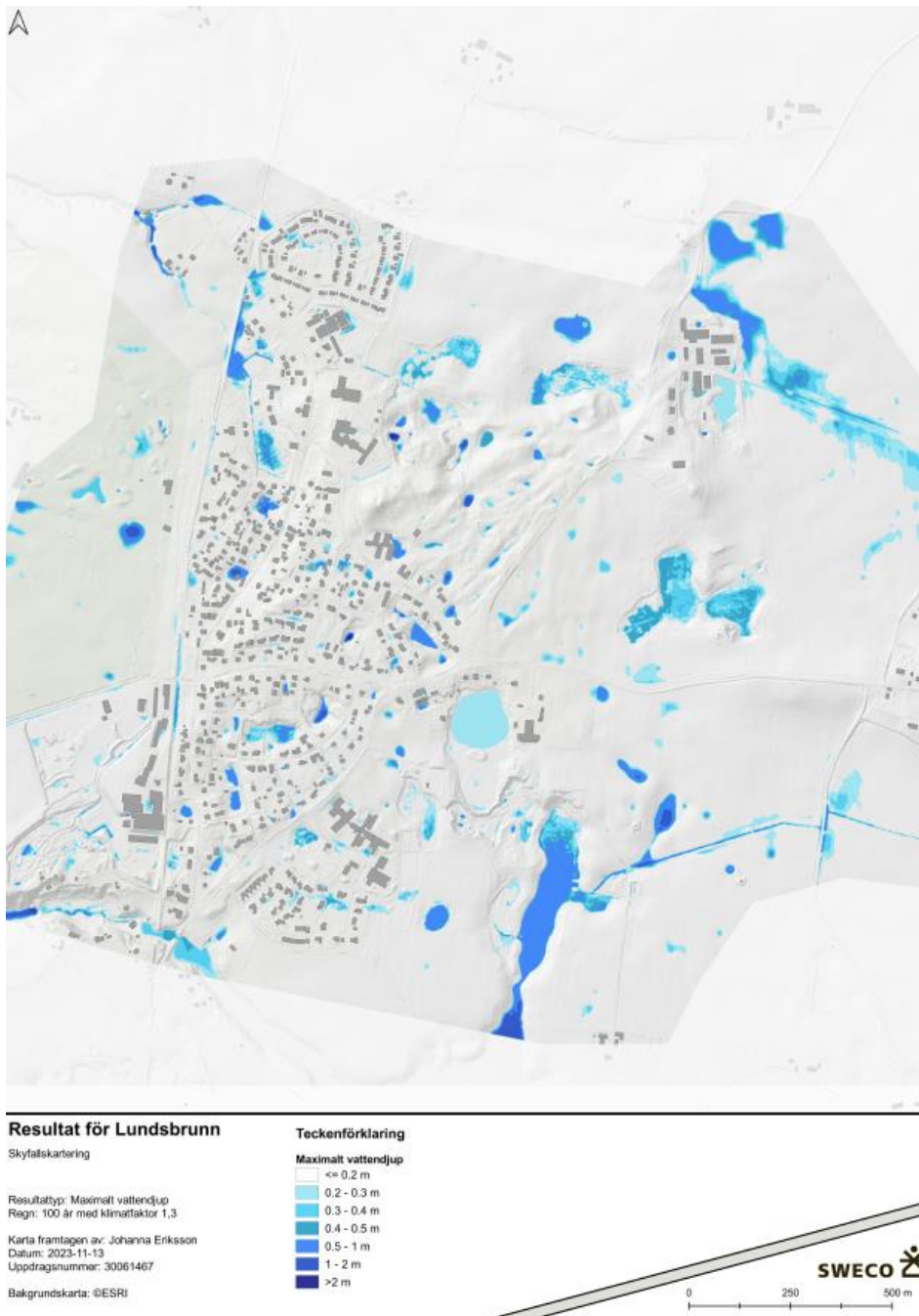
Teckenförklaring

Maximalt vattendjup (m)

- <= 0.2 m
- 0.2 - 0.3 m
- 0.3 - 0.4 m
- 0.4 - 0.5 m
- 0.5 - 1 m
- 1 - 2 m
- >2 m
- Justerad höjdmödel
- Justerad höjdmödel, byggnad

Figur 9 Skyfallskartering av Källby. Källa: Sweco, 2023, Skyfallskartering Götene kommun.

Figur 108 Skyfallskartering av Lundsbrunn. Källa: Sweco, 2023, Skyfallskartering Götene kommun.

3.3 Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger

I tabell 2 redogörs för de VA-anläggningar som hamnar i riskzon vid skyfall eller stigande nivå i Vätern. I bilaga 2 finns en utförligare beskrivning av anläggningarna.

Tabell 2 VA-anläggningar med risk för översvämning

Anläggningsbeteckning
Götene
Spillvattenspumpstation Järnvägsgatan
Vattenverket
Reningsverket
Källby
Dagvattenspumpstation Nordskog 1 (A)
Dagvattenspumpstation Nordskog 1 (B)
Pumpstation Nordskog 1 (A)
Pumpstation Nordskog 1 (B)
Pumpstation Nordskog 1 (C)
Sjökvarns spillvattenspumpstation
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (A)
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (B)
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (C)
Hällekis
Spillvattenspumpstation Gössäter (A)
Spillvattenspumpstation Gössäter (B)
Änäs
Reningsverk

3.4 Ansvar för skyfall

Vid skyfall är det kommunen i stort som är ansvarig. Då stora delar av hanteringen inte helt styrs av regelverk utan delvis är en tolkningsfråga finns det i Götene en organisatorisk ansvarsfördelning för hantering av dagvatten framtagen, denna kommer att finnas som en bilaga till i VA-planen. Syftet med den ansvarsfördelningen är att tydliggöra vilka aktörer som har vilket ansvar vid stora regnmängder.

4. Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

4.1 Status befintligt verksamhetsområde

Götene Vatten & Värme AB:s verksamhet består av produktion och distribution av fjärrvärme och ånga, produktion och distribution av dricksvatten samt omhändertagande av avloppsvatten. Cirka 3 400 kunder finns inom Götene kommun.

Götene Vatten & Värme AB som är huvudman för den allmänna VA-anläggningen producerar dagligen cirka fem miljoner liter dricksvatten till hushållen och industrierna i kommunen. Tre stora livsmedelsindustrier påverkar både vattenproduktionen och avloppsreningen i hög grad, och ytterligare en större industri kräver mycket vatten.

I kommunen finns vattenverk i Götene, Lundsbrunn och Årnäs. Götene vattenverk är det största, vilket förser Götene, Källby, Hällekis, Gössäter, Forshem och Brännebrona med dricksvatten. Lundsbrunn vattenverk försörjer Lundsbrunn samt delar av Götene med dricksvatten medan Årnäs och Österäng får vatten via Årnäs vattenverk.

Det finns i kommunen sex olika avloppsreningsanläggningar, där Götene reningsverk är störst och tar emot spillvatten från Götene. Källby, Hällekis och Årnäs har egna reningsverk. I Österäng och Brännebrona finns kommunala reningsanläggningar.

Inom de verksamhetsområden som finns idag är status på VA-anläggningarna förhållandevis god. Största delen av ledningsnätet inom kommunen byggdes ut under 60- och 70-talen och börjar närma sig slutet på sin tekniska livslängd. Sedan ett par år tillbaka har Götene Vatten & Värme AB arbetat med en förnyelseplan för VA för att säkerställa att förnyelseplanen av ledningar är tillräckligt hög för att minimera en så kallad underhållsskuld.

Situationen ser olika ut i kommunens olika orter både vad gäller ledningsnät och funktion i anläggningarna men lösningar på exempelvis kapacitetsproblem och bräddningar är frågor som hanteras i förnyelseplan och underhållsplanering. Götene Vatten & Värme har en aktiv dialog med de större kunderna för att hitta rationella lösningar där både VA-huvudmannen och kunderna kan få en ökad nytta och minskande miljöbelastning när förändringar genomförs.

4.2 Framtida behov

Utifrån den analys av VA-planområden som gjorts i kapitel 2 finns det i dagsläget inga områden i Götene där utbyggnad bör ske enligt Lagen om allmänna vattentjänster.

Götene Vatten & Värme arbetar utifrån en förnyelseplanering för att i rätt ordning byta ut och underhålla de ledningar och anordningar som finns för vatten, avlopp och dagvatten. Götene har i dagsläget ingen så kallad underhållsskuld gällande byte av ledningar men behöver även framåt aktivt jobba med att varje år byta ut äldre ledningar.

Utöver detta skall de pumpstationer som identifierats i riskområden för översvämning i kapitel 3.3 säkras utifrån åtgärdslistan.

5. Bedömning av betydande miljöpåverkan

En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts i enlighet med 6 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen för Götene kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom planens innehåll inte anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen (jfr 2 § 2 p miljöbedömningsförordningen). Planen anger inte heller förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön så att en betydande miljöpåverkan kan antas (jfr 4 § miljöbedömningsförordningen). Vid bedömningen har de kriterier som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen beaktats, denna finns som bilaga 3.

6. Fortsatt arbete

6.1 Åtgärder

6.1.1 VA-planområden

6.1.1.1 Enskilt VA-område

- Regelbundet utföra tillsyn på enskilda anläggningar inom dessa områden
- Hantera eventuella rapporteringar om problem med vattenkvaliteten och vatten kvantiteten

6.1.1.2 Bevakningsområden

- Regelbundet bevaka förändringar i områdena
- Vid behov revidera klassningen av områden där en förändring sker som påverkar områdets förutsättningar som bevakningsområde.

6.1.2 Skyfall

Befintliga gator och andra ytor kan behöva anpassas så att de kan leda bort de stora nederbörds mängder som kommer vid skyfall utan att vara beroende av ledningsnätet för dagvatten. Exempel på åtgärder kan vara att höja trottoarer och få lutning mot ytor där fördröjning eller bortledning av regnvatten kan ske. Avledningen av regnvatten från utsatta befintliga hårdgjorda ytor behöver anpassas så att mindre vatten leds till ledningsnätet.

I tabell 3 finns en åtgärdslista för de VA-anläggningar som riskerar att översvämmas. I bilaga 1 finns en utförligare beskrivning av anläggningarna och bedömning av behov.

Tabell 3 Åtgärder på VA-anläggningar i riskzon för översvämningar

Anläggningsbeteckning	Åtgärd
Götene	
Vattenverket	Införskaffa material för att kunna invalla området
Reningsverket	Att mot utloppet mot Göteneån installera en ventil för att kunna stänga mot Götene ån när den går full. För att förhindra att Göteneån rinner in i ARV. Installation av ventil finns med i plan.
Källby	
Dagvattenpumpstation Nordskog 1 (A)	Att se över om elskåp behöver höjas.

Dagvattenpumpstation Nordskog 1 (B)	Att se över om elskåp behöver höjas.
Pumpstation Nordskog 1 (A)	Att se över om elskåp behöver höjas.
Pumpstation Nordskog 1 (B)	Att se över om elskåp behöver höjas.
Pumpstation Nordskog 1 (C)	Att se över om elskåp behöver höjas.
Sjökvarns spillvattenpumpstation	Utloppet/brädden behöver en backventil.
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (A)	Utredning behöver göras om pumpstationen behöver höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (B)	Utredning behöver göras om pumpstationen behöver höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (C)	Ligger lågt och utredning behöver göras om pumpstationen behöver höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall

6.2 Uppdatering av vattentjänstplan

Planen är inte bindande, men ska beslutas av kommunfullmäktige som också ansvarar för att minst vart fjärde år pröva dess aktualitet.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023).

Referenser

MSB. (2017). *Vägledning för skyfallskartering*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Regeringen. (01 2023). *Lag om allmänna vattentjänster*. Hämtat från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006412-om-allmanna-vattentjanster_sfs-2006-412

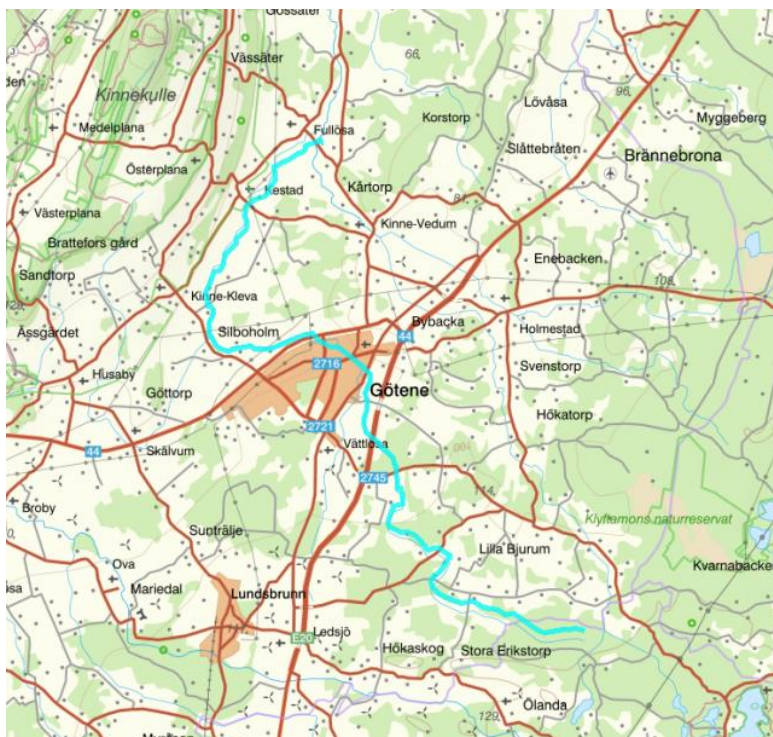
Svenskt vatten. (01 2023). *Vägen till hållbara vattentjänster*. Hämtat från <https://www.svensktvatten.se/om-oss/nyheter-lista/vagar-till-hallbara-vattentjanster--dessa-forandringar-innebar-propositionen/>

Bilagor

Bilaga 1: Viktiga vattenförekomster i kommunen

Nedan finns information från Viss, Vatteninformationssystem i Sverige (<https://viss.lansstyrelsen.se>) presenterat för de viktigaste vattenförekomsterna i Götene kommun.

Silån

Ekologisk status måttlig
 Kemisk status uppnår ej
 Tillkomst/härkomst naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	23 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000

Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Skara
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

Sjöråsån – mynningen i Vänern

Ekologisk status		otillfredställande
Kemisk status		uppnår ej
Tillkomst/härkomst		naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	8 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

Martorpbacken

Ekologisk status -
 Kemisk status -
 Tillkomst/härkomst -

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	12 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

Råmmån

Ekologisk status Måttlig
 Kemisk status uppnår ej
 Tillkomst/härkomst Naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	27 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Skara
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsåån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

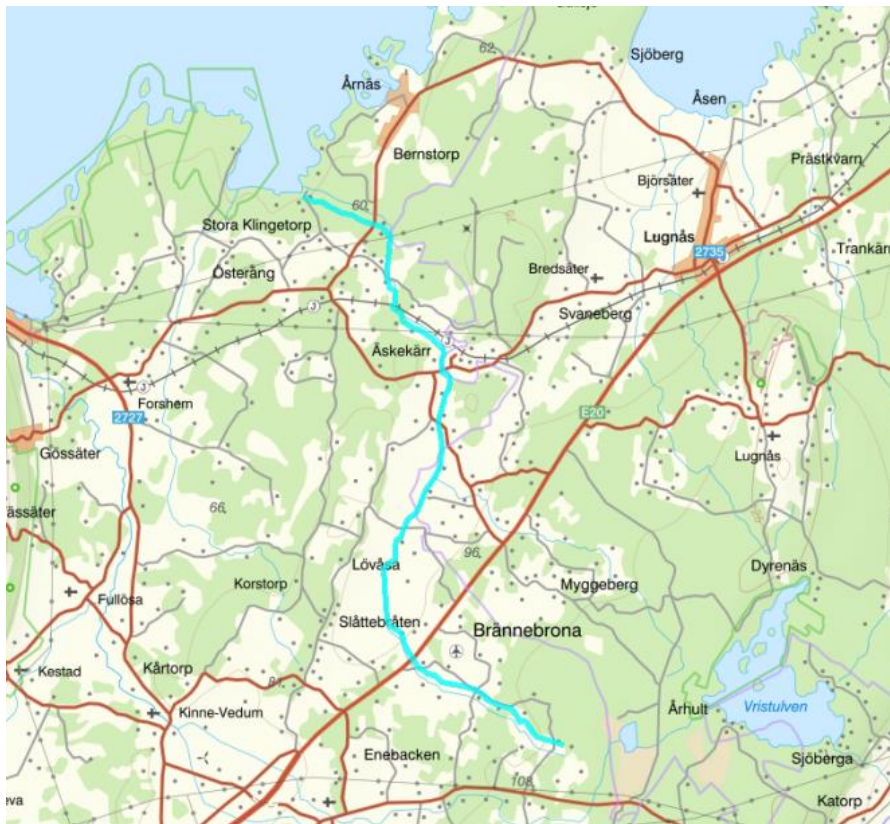
Sprängningen

Ekologisk status Måttlig
 Kemisk status uppnår ej
 Tillkomst/härkomst Naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	13 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

Årnäsån

Ekologisk status otillfredställande
 Kemisk status uppnår ej
 Tillkomst/härkomst naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	16 km
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

Kinneulle sandsten

Kemisk status

Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	79 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729) Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Mariedalsån (AREA00396)

Källby

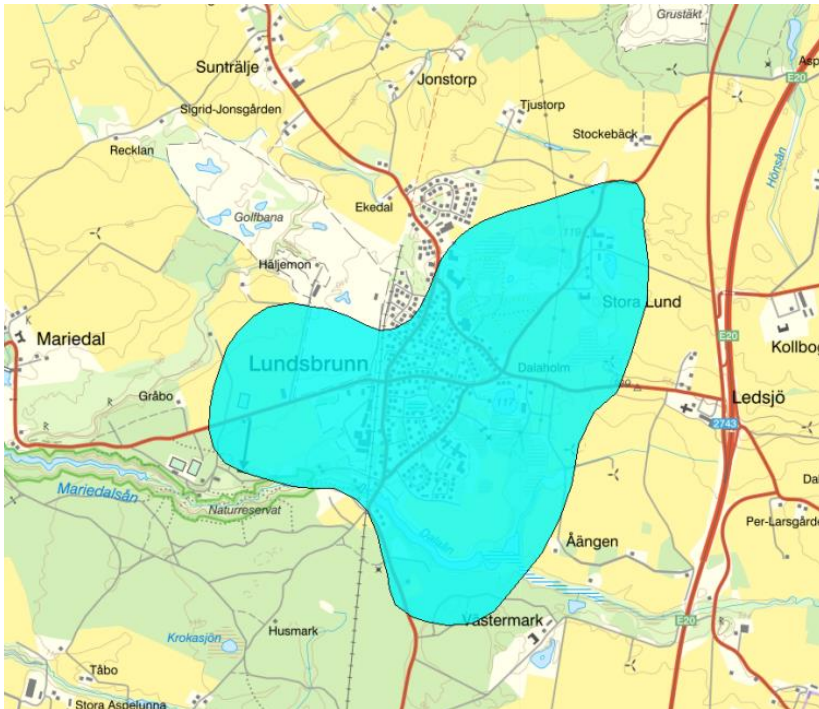
Kemisk status

Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	5 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Lidköping
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729) Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593) Västra Götaland (AREA00267)

Lundsbrunn

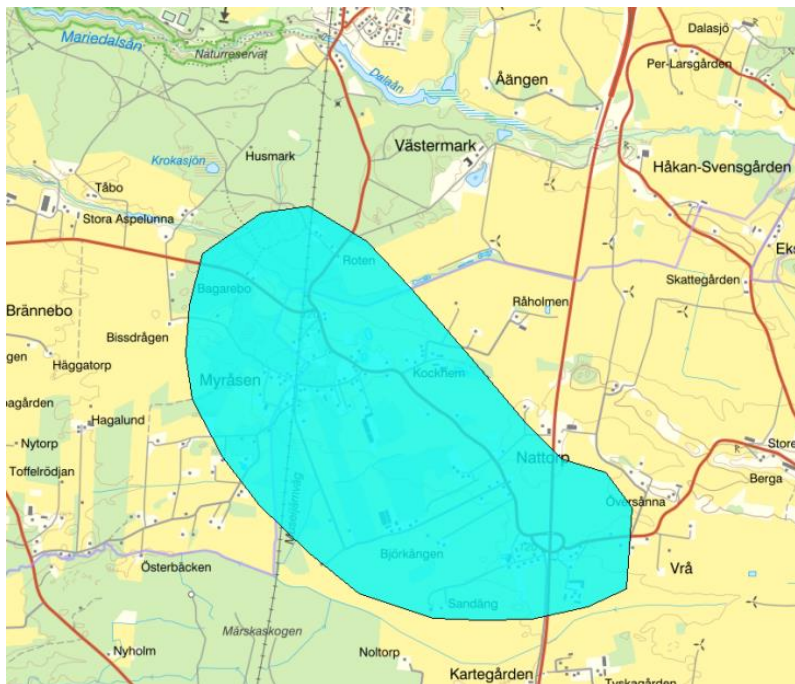
Kemisk status

Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	4 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729) Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Västra Götaland (AREA00267)

SE648222-136247

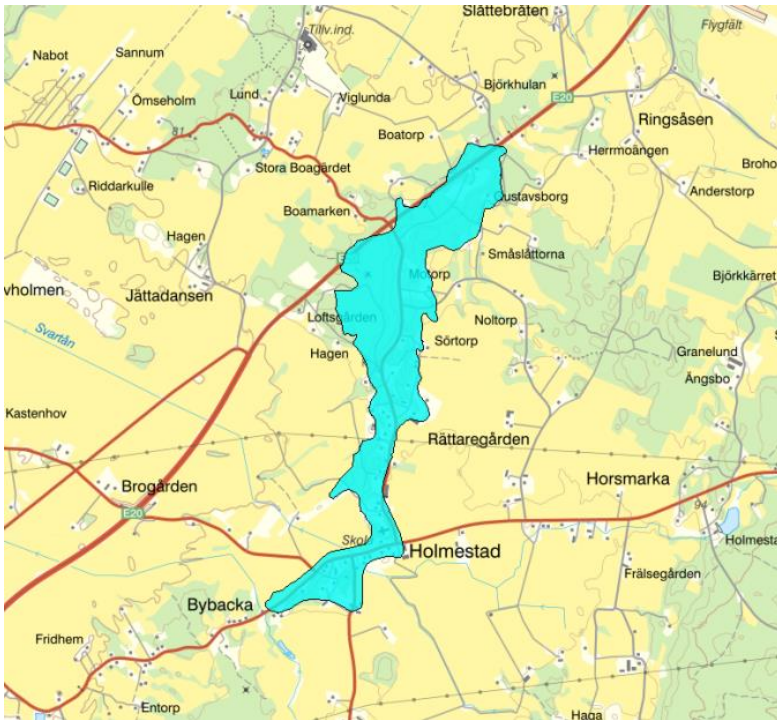

Kemisk status
Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	5 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Skara
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729) Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593) Västra Götaland (AREA00267)

Holmestad

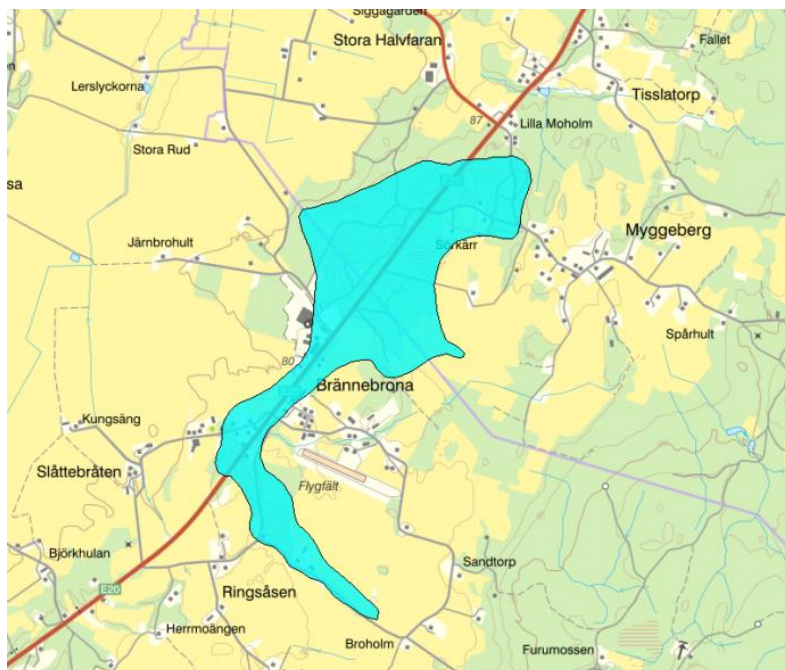
Kemisk status

Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	1 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Skara
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån (AREA00729) Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593) Västra Götaland (AREA00267)

Lugnås – Brännebrona Södra

Kemisk status
Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	1 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Mariestad
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593)

Årnäs - Österäng

Kemisk status
Kvalitativ status

Vattenkategori	Grundvatten
Area	2 km ²
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000
Län	Västra Götaland
Kommuner	Götene, Mariestad
Distriktsindelning	5. Västerhavet (nationell del)
Vattenmyndighet	Västerhavets
Ansvarigt län	Västra Götaland
Åtgärdsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593)
Delområde/ Ansvarsområde	Vänern och dess närområden (AREA00593) Västra Götaland (AREA00267)

Bilaga 2: Anläggningar som kan drabbas vid skyfall eller stigande nivåer i Väneren och åtgärdsförslag

Generella rekommendationer är att för varje anläggning klargöra lägsta känsliga anläggningsdelarna till exempel styr- och elskåp och tillhörande komponenter som kan drabbas. Åtgärder som kan vidtas är tex täta dörrar, höja el-och styrkomponenter, valla in stationer (mobila eller stationära) om det är lämpligt och prioriterat samt anlägga avskärande diken om vattennivån är lägre och går att avledas på ett bra sätt. För samtliga anläggningar och åtgärder rekommenderas ytterligare förstudie innan projektering av större åtgärder påbörjas.

Anläggningsbeteckning	Analys av anläggningen	Förslag till åtgärd	Prioritering	Övriga kommentarer
Götene				
Spillvattenuppstation Järnvägsgatan	Hamnar i område som vid skyfall kan översvämmas.			
Vattenverket	Hamnar i område som vid skyfall kan översvämmas.	Införskaffa material för att kunna invalla området	Hög	
Reningsverket	Dess läge vid Göteneån gör reningsverket till en plats med risk vid skyfall då anläggningen kan översvämmas när ån svämmar över.	Att mot utloppet mot Göteneån installera en ventil för att kunna stänga mot Götene ån när den går full. För att förhindra att Göteneån rinner in i ARV. Installation av ventil finns med i plan.	hög	
Källby				

Dagvattenpump station Nordskog 1 (A)	Området kan enligt skyfallsanalysen svämmas över.	Att se över om elskåp behöver höjas.		
Dagvattenpump station Nordskog 1 (B)	Området kan enligt skyfallsanalysen svämmas över.	Att se över om elskåp behöver höjas.		
Pumpstation Nordskog 1 (A)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Väneren stiger.	Att se över om elskåp behöver höjas.		
Pumpstation Nordskog 1 (B)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Väneren stiger.	Att se över om elskåp behöver höjas.		
Pumpstation Nordskog 1 (C)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Väneren stiger.	Att se över om elskåp behöver höjas.		
Sjökvarns spillvattenpump station	Ligger nära bäck och i område som riskerar att bli översvämmat vid skyfall.	Utloppet/brädden behöver en backventil.		
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (A)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Väneren stiger.	Utredning behöver göras om pumpstationen behöver höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall		
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (B)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Väneren stiger.	Utredning behöver göras om pumpstationen behöver		

		höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall		
Pumpstation mellan Svanvik och Källby (C)	Denna pumpstation riskerar hamna under vatten om vattennivån i Vätern stiger.	Ligger lågt och utredning behöver göras om pumpstationen behöver höjas för att förhindra påverkan på anläggningen vid ett skyfall		
Hällekis				
Spillvattenpumpstation Gössäter (A)	Ligger vid en lågpunkt som risker att svämmas över vid skyfall.			
Spillvattenpumpstation Gössäter (B)	Ligger vid en lågpunkt som risker att svämmas över vid skyfall.			
Ånäs				
Reningsverk	Området där Ånäs reningsverk ligger riskerar att hamna under vatten om Vätern stiger			Här finns en plan för att förhindra skador om Vätern stiger med tex. vallar, pumpbrunnar och liknande.

Bilaga 3: Strategisk miljöbedömning

I samband med att en vattentjänstplan tas fram ska kommunen undersöka om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken kapitel 6 och miljöbedömningsförordningen. Om undersökningen visar att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras.

För att undersöka om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan tar bedömningen sin utgångspunkt i följande steg:

1. Markanvändningen bedöms med hänsyn till områdets känslighet
2. Planens effekter bedöms i förhållande till andra planer och program
3. Sammanvägd bedömning med motiverat ställningstagande

Markanvändningen bedöms med hänsyn till områdets känslighet

Grundläggande frågeställning	Kommentar	Analys av vattentjänstplanen
Finns det risk att områden av högt skyddsvärde påverkas eller skadas?	Natura 2000-områden Riksintresseområden Naturreservat Vattenskyddsområden	Påverkas inte
Finns det risk att viktiga samhällskrav inte kan uppfyllas eller överträds?	Miljö kvalitetsnormer för luft och vatten Buller- och vibrationsstörning Vatten och avloppsförsörjning Förorenad mark	Påverkas inte
Finns det risker med markanvändningen som är svåra att bedöma?	Översvämningsrisk Ras- eller skredrisk Trafiksäkerhet, risk med farligt gods Övriga risker i samhället	Påverkas inte
Har den föreslagna markanvändningen en storskalig omgivningspåverkan?	Markanvändning eller verksamhet som kan innebära stor strukturell eller miljöpåverkan.	Endast bostäder vilket inte ger stor miljöpåverkan.

Planens effekter bedöms i förhållande till andra planer och program

Grundläggande frågeställning	Kommentar	Analys av vattentjänstplanen
Vad innebär planens förväntade miljöeffekter i kombination med riktlinjer och åtaganden enligt kommunens översiktsplan?		Vattentjänstplan ligger i linje med ÖP.
Vad innebär planens förväntade miljöeffekter i kombination med riktlinjer och åtaganden enligt andra kommunala eller regionala planer och program?		Kommer inte att påverka regionala eller kommunala planer utan strävar efter samverkan med desamma.
Påverkas miljömålet "God bebyggd miljö"?	Endast berörda ämnesområden kommenteras (Ämnesområden: variation, estetik, kulturvärden, hållbart byggande, energi, resurseffektivitet, transporter, miljöbelastning, hälsa, buller, radon, natur, rekreation, föroreningar)	Då ingen storskalig utbyggnad är på gång kommer inte planen att påverkad bedömda områden.

Sammanvägd bedömning med motiverat ställningstagande

Grundläggande frågeställning	Kommentar	Analys av vattentjänstplanen
Kan planen anses få en betydande miljöpåverkan mot bakgrund av förväntade miljöeffekter?	Planens huvudsakliga miljöpåverkan sammanfattas och det motiverade ställningstagandet redovisas.	En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts i enlighet med 6 kap. 6 § första stycket 1 miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen för Götene kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom planens innehåll inte anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter

		<p>eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen (jfr 2 § 2 p miljöbedömningsförordningen). Planen anger inte heller förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön så att en betydande miljöpåverkan kan antas (jfr 4 § miljöbedömningsförordningen). Vid bedömningen har de kriterier som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen beaktats.</p>
--	--	---

Together with our clients and the collective knowledge of our 18,500 architects, engineers and other specialists, we co-create solutions that address urbanisation, capture the power of digitalisation, and make our societies more sustainable.

Sweco – Transforming society together

